

[Lysholt Hansen.]

Jeg tror nu ikke, det vil være særlig fornuftigt, det er en anden sag. Men der er altså mange muligheder, og det var det, jeg mente med, at når den sætning er udgået, er enhver mistanke om, at der skulle være tale om statsstøtte, ude af billedet.

Statsministeren (Anker Jørgensen):

Jeg mener, at man i høj grad kan sige, at forslaget nu har været igennem en grundig udvalgsbehandling, som også efter regeringens opfattelse har ført til, hvad jeg vil kalde en mere smidig udformning af kommissoriet for dette 11 mands udvalg.

Jeg kan heller ikke lade være med navnlig at hæfte mig ved, at hensynet til effektiviteten af informationsarbejdet skal være ledende for dette udvalgs arbejde. Jeg har også bemærket, at de forslag, som skal frem, er forslag, som også må overvejes i dette lys, inden der tages endelig stilling til dem.

Jeg kan derfor sige, at på det foreliggende grundlag kan vi give tilsagn fra regeringens side om, at udvalget vil blive nedsat snarest.

Jeg vil gerne gøre en ekstra bemærkning. Der står i bilag 1 i betænkningen, at regeringen har planer om en udvidelse af statens informationskontors virksomhed. Der er nemlig allerede nu et ganske stærkt pres fra de forskellige statslige myndigheders side på informationskontoret for bistand til udvidet information. Det er jo en glædelig ting.

Jeg kan også nævne over for folketinget, at Danmarks radio i mandags har fremsat tilbud om indførelse af det, de kalder en rubrik i radio og tv til formidling af samfundsrelevant information.

Jeg går også ud fra, at det ønske om en udvidet offentlig information, som jo ligger bag det her behandlede forslag til folketingsbeslutning, betyder, at der kan arbejdes videre med disse planer, når der gennem regeringens repræsentant i udvalget sikres en rimelig koordination mellem på den ene side informationskontoret og på den anden side det arbejde, der skal udføres i udvalget.

Vedrørende problemerne om dagspressens forhold i al almindelighed, som jo var inde i debatten, og som jeg også var inde på under førstebehandlingen af forslaget, er jeg enig med hr. Lysholt Hansen i, at det kan være nødvendigt at tage dem op i en anden sammenhæng. Men det bliver jo en

sag, som har en mere beskeden relation til det forslag, som nu er fremme. Jeg deler de betænkeligheder, som hr. Lysholt Hansen har, med hensyn til den fortsatte koncentration af dagspressen. Jeg mener, det er en meget farlig udvikling, vi her er ude for.

Når hr. Lysholt Hansen efterlyser nedsættelsen af en særlig mediekommission, så vil jeg sige, at det måske er en ligesom for omfattende ting, men at selve det problem, som hr. Lysholt Hansen rejser, nemlig forholdet imellem folketinget og dets ansvar for en alsidig presse, og så den tendens til pressedød, der er, er noget, som folketinget burde anerkende bliver taget op. Jeg kan i hvert fald sige, at det i høj grad har regeringens bevilgenhed.

Hermed sluttede forhandlingen.

Forslaget til folketingsbeslutning vedtoges med 123 stemmer mod 22.

Formanden:

Der vil nu blive givet statsministeren meddelelse om denne vedtagelse.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til folketingsbeslutning om ændring i lovgivningen, således at støtten m.v. til fiskeriet forbeholdes personer og selskaber, der driver fiskeri som hovederhverv [af Maigaard m.fl.].

(Andre selvst. forsl. nr. LXXII. Fremsat 11/3 76).

Forslaget sattes til forhandling.

Fiskeriministeren (Poul Dalsager):

Forslagets vedtagelse vil, som det fremgår af bemærkningerne, bl.a. medføre begrænsninger i den frie adgang til fiskeri. Det er jo imidlertid et af de spørgsmål, som bliver behandlet i den fiskerikommission, som blev nedsat den 9. juni 1975. Man vil her utvivlsomt komme ind på spørgsmålet om, hvorvidt der eventuelt skal indføres et licenssystem for deltagelse i fiskeriet. Det vil efter min mening være naturligt, at man herunder også kommer ind på, hvilke betingelser der bør kræves for at vedkommende kan få udstedt licens, enten det drejer sig om enkeltpersoner eller selskaber under en eller

[Fiskeriministeren.]

anden form. Jeg finder det derfor rigtigt på dette punkt at afvente kommissionens behandling af spørgsmålet.

Med hensyn til de øvrige følger af forslagets vedtagelse, nemlig begrænsninger i adgangen til forskudsafskrivinger og skattefrie henlæggelser, finder jeg det for mit vedkommende for tidligt eventuelt at vedtage en folketingsbeslutning som den, der her er foreslået, idet det ikke er muligt på nuværende tidspunkt at tilrettelægge de fremtidige forhold for fiskeriet her i landet. Jeg gør herved opmærksom på, at såvel udfaldet af FN's havretskonference som indholdet af EF's forventede udkast til fiskeripolitik kan medføre ændringer i fiskerierhvervets arbejdsvilkår og derved nødvendiggøre ændringer i dets struktur. Når disse forhold i øvrigt er tilstrækkeligt afklaret, er det min hensigt at fremsætte forslag, som til den tid må anses for hensigtsmæssige for at tilvejebringe de bedst mulige vilkår for fiskerierhvervet under de forventede ændrede forhold. Men som allerede sagt finder jeg det for tidligt på nuværende tidspunkt at forpligte regeringen til at foretage de i forslagets bemærkninger skitserede ændringer af lovgivningen.

Må jeg til slut gøre opmærksom på, at lov nr. 338 af 26. juni 1975 om statsgaranti for driftslån til ejere af fiskerifartøjer, der i øvrigt er omtalt i bemærkningerne, allerede, i modsætning til, hvad der synes at fremgå af bemærkningerne til forslaget, indeholder bestemmelser om, at lån kun kan ydes til enkeltpersoner, der driver erhvervsfiskeri med fartøj, der helt eller for en væsentlig del ejes af den pågældende erhvervsfisker.

Søren B. Jørgensen (S):

I det fremsatte forslag til folketingsbeslutning foreslår SF, at støtten til fiskeriet forbeholdes personer og selskaber, der driver fiskeri som hovederhverv. I de punkter, man i bemærkningerne peger på, understreges det ligeledes op til flere gange, at det kun er personer, selskaber o. lign., der har fiskeri som hovederhverv, der kan opnå støtte. Så har jeg ligeledes i den skriftlige fremsættelse bemærket mig, at socialistisk folkeparti pointerer, at nedskæringerne skal ramme trusserederne, og her henviser til, at det er

nogle af de tanker, som Specialarbejderforbundet i Danmark også har gjort sig.

Nu er der jo i det oplæg eller i de tanker, vi har fået fra Specialarbejderforbundet, mange andre ting, som de peger på bør indgå i den fremtidige fiskeripolitik. Det drejer sig bl.a. om det, ministeren var inde på, licensordningen, samfundsmæssig støtte til forskning i alternativt fiskeri, samme vilkår inden for EF med hensyn til statsstøtte, de beskæftigelsesmæssige vilkår, ferielovgivningen, sikkerhed og miljø. Det er min opfattelse, at alle disse problemer, der rejses fra Specialarbejderforbundets side, også er noget, som vi her i folketinget må komme til at diskutere, når vi skal tage endelig stilling til den fremtidige fiskeripolitik.

Så har jeg bemærket mig, at Specialarbejderforbundet i Danmark jo er repræsenteret i fiskerikommissionen, og jeg skulle tage meget fejl, om ikke man arbejder med disse tanker i øjeblikket under det igangværende kommissionsarbejde.

Socialistisk folkeparti peger, efter hvad jeg kan se, specielt på to ting. For det første, som jeg sagde før, på, at støtten kun må komme dem til gode, der har fiskeri som hovederhverv. For det andet på, at nedskæringerne skal ramme trusserederne. Det er de to punkter, man peger på.

Hvad det første angår, siges det jo, som ministeren var inde på det, i loven om statsgaranti til ejere af fiskerifartøjer udtrykkeligt, at lån kun kan ydes til enkeltpersoner, der driver erhvervsfiskeri med fartøj, der helt eller for en væsentlig del ejes af den pågældende erhvervsfisker.

Hvis vi nu skal tage dette forslag til folketingsbeslutning efter dets pålydende — og det er der ingen tvivl om, selvfølgelig skal vi det — så er der et par spørgsmål, jeg har spekuleret på, men som vi kan diskutere videre i udvalget. Det drejer sig f.eks. om, at man siger, at rettighederne alene tilkommer selskaber og efter derom gældende regler personer, der har fiskeri som hovederhverv. Vi kan diskutere det i udvalget, det behøver vi ikke at gå i dybden med her, men betyder det så, at f.eks. de filetfabrikker, der er ejere af nogle kuttere, men som ikke har fiskeri som hovederhverv — deres hovederhverv er fiskefiletfremstilling

[Søren B. Jørgensen.]

— er afskåret fra støtte? Det var den ene ting.

Den anden ting, jeg også har spekuleret på — der er sikkert en fornuftig forklaring på det — er: hvad med den fiskeskipper, der måske ejer 20 pct. af sin kutter, mens resten er et familieforetage, det er brødre, det er venner, der så står for resten? Kan han komme ind under den fremtidige støtteordning? Han ejer jo ikke hovedparten af kutteren, han ejer noget af den, resten ejer familien. Hvordan med det? Men det er som sagt noget, vi kan diskutere videre i udvalget.

Så er der endelig trusserederne. Hvis man derved forstår personer, der alene ejer et fartøj, men derudover ikke har nogen tilknytning til fiskerierhvervet, så ved vi, at deres antal er meget begrænset, men jeg erkender, at også her er der et problem. Løseligt anslået vil jeg skyde på, efter de oplysninger, jeg har kunnet komme i besiddelse af, at det drejer sig om i alt ca. 70 både. Fiskerflåden består i øjeblikket af omkring 3.600 både, og det vil sige små 2 pct.

Men hvorom alting er, så er de problemer, de tanker, som forslagsstillerne rejser, i øjeblikket til behandling i fiskerikommissionen, og specielt er der jo nedsat et særligt udvalg, der behandler de økonomiske problemer inden for fiskesektoren. Hertil kommer, som ministeren ganske rigtigt sagde, at EF's fiskeripolitik jo endnu ikke er endeligt fastlagt. Vi kender heller ikke det endelige resultat af FN's havretskonference. Vi har, efter det, jeg kan vurdere, på denne baggrund endnu ikke fast grund under fødderne til at kunne afgøre, om der er nogle af disse ting, der bør indgå i den fremtidige fiskeripolitik.

Til sidst dette, at dermed har vi ikke sagt, at vi ikke vil være med til at diskutere forslaget i landbrugs- og fiskeriudvalget sammen med de andre forslag, som bl.a. SF har rejst. Selvfølgelig vil vi være med til en videre drøftelse af disse ting.

Houbak (V):

SF har her fremsat forslag til folketingsbeslutning om, at støtten til fiskeriet forbeholdes personer og selskaber, der driver fiskeri som hovederhverv. Fra venstres side kan vi ikke medvirke til gennemførelse af det foreslåede. Vi mener, at det vil være vanske-

ligt at skelne mellem, hvad der er hovederhverv eller ikke, og vi ønsker ikke at lægge unødige hindringer i vejen for erhvervslivet. Vi mener ikke, at det fremsatte forslag løser dansk fiskeris problemer.

Hvis man ønsker vilkårene bedret for fiskeriets egentlige udøvere, og det gør vi i venstre, så bør man være opmærksom på de betydelige hindringer, som skattereglerne udgør for generationsskiftet også i fiskeriet, når de eksisterende kuttere skal overdrages til næste generation. Det er et problem, fiskeriet har fælles med mange andre erhverv.

Til slut vil jeg sige, at venstre mener, at vi i øvrigt bør afvente et resultat fra den fiskerikommission, der blev nedsat af fiskeriministeren i sommeren 1975, inden vi ad lovgivningens vej foretager ændringer i fiskeriets forhold.

Erlendsson (FP):

Fremskridtspartiet er imod selektiv erhvervsstøtte, som dette forslag, endda i dobbelt forstand, er udtryk for. En forudsætning for nyttiggørelse af kapitalen som arbejdsredskab er at undgå restriktioner og restriktive tilskudsordninger. Vi er imod, at skomageren skal blive ved sin læst. Hvis et menneske har lyst til at prøve sine evner på andre områder end dér, hvor han måske på grund af omstændigheder, som han ikke selv var herre over, tilfældigt er havnet, skal han ikke forhindres heri gennem opbygningen af et nyt statsligt, økonomisk betinget lavsvæsen. Vi ønsker at hævide individets frihed til konkurrence på lige vilkår.

SF's forslag vil bevirke det stik modsatte af, hvad SF og andre socialistiske partier officielt går ind for, nemlig retten til lige adgang for den enkelte til frit at vælge uddannelse og erhverv. Forslaget vil tværtimod medvirke til at fastlåse den enkelte i det erhverv, han på et tidligt tidspunkt er kommet ind i. Klassedelingen fastholdes, hvor SF's officielle standpunkt er, at grænserne skal nedbrydes. En gradvis overgang til nyt erhverv vanskeliggøres.

Fiskeriet har som ethvert andet erhverv, der kræver et avanceret produktionsapparat, behov for kapitaltilførsel. Det ville være sundest for erhvervet, om den nødvendige kapital tilførtes udelukkende ud fra hensynet til optimal produktionsmæssig udnyttelse, og ikke på grund af afskrivningsmulig-

[Erlendsson.]

heder, som alt for ofte har ligget bag de foretagne investeringer.

Dette synspunkt, som vi ganske deler med hr. Maigaard, har jeg forstået er et væsentligt motiv for beslutningsforslagets fremsættelse. Hr. Maigaard tænker øjensynlig kun på den virkning, som kapitalplacering, foretaget af folk, der ikke har fiskeri som hovederhverv, har betydet, men jeg kan forsikre hr. Maigaard om, at nye investeringer, hvor afskrivningshensyn har været tungtvejende, i ikke mindre grad har vanskeliggjort økonomien for de erhvervsfolk, der har fiskeri som hovederhverv, dvs. for de folk, der selv be-mander fiskerskibene. Gode år med høj indtjening — og dem har der trods alt været ind imellem — har på grund af den høje indkomstskat ikke tilladt en nødvendig og ønskelig opsparing uden udnyttelse af de gældende afskrivningsregler og dermed sammenhørende økonomisk binding til nye, store investeringer. Det forældede indkomstskattesystem, som man tror at kunne mildne virkningen af ved at tillade sådanne afskrivninger, som snart er spist op, hvorefter byrderne i efterfølgende dårlige tider for dette stærkt konjunkturfølsomme erhverv bliver dobbelt tyngende, er altså den egentlige skadevolder for erhvervet.

Hr. Maigaards forslag er en lap på et umuligt skattesystem. Hr. Maigaard burde tage ved lære af fremskridtspartiet eller, hvis det er for tungt, så måske tage ved lære af socialdemokraten Harold Wilsons efterfølger som britisk premierminister. Mr. Callaghan har nemlig taget ved lære af os — sådan må det i hvert fald se ud — idet han som en begyndelse på sit lands økonomiske sanering har stillet en klækkelig forhøjelse af den skattefrie bundgrænse i udsigt. Nedbringelse af rentebyrden og sunde erhvervsinvesteringer nås ikke gennem statsstøtteordninger, som øger skattetrykket i stedet for at formindske det.

SFs forslag er udtryk for en forældet tankegang, hvis det er velment, hvad jeg helst vil tro, selv om det i så fald passer dårligt med den statssocialisme, der ønskes indført af forslagsstillernes parti.

Svend Haugaard (RV):

Det radikale venstre har afgjort ikke sympati for mulighederne for spekulation i fup-

afskrivninger og andet af samme art. Til gengæld har vi en god del sympati for den egentlige erhvervsfisker og hans problemer, som vi gerne vil være med til at løse.

Jeg skal ikke afvise, at det, der her er peget på, kan indgå i en løsning af et enkelt af disse problemer, men nu er der jo i 1975 nedsat en fiskerikommission, og vi ser meget gerne, at fiskeriets situation tages op til en samlet bedømmelse og ikke stykkevis og delt og heller ikke med den risiko for en forenkling, som der er i forslaget her, og som jeg mener hr. Søren B. Jørgensen påpegede før. Jeg er enig i det, der blev sagt herom.

Derfor mener vi, at det vil være rigtigt, at man i hvert tilfælde afventer en delbetænkning fra fiskerikommissionen, som vi i øvrigt gerne ser fremskyndet. Vi er enige i, at der er en række problemer, som trænger til at blive taget op til løsning, og vi er i øvrigt også villige til i udvalget til enhver tid at drøfte disse problemer for fiskeriet.

Lowzow (KF):

Fra konservativ side kan vi tilslutte os de ting, der er sagt imod forslaget. Vi mener ikke, det er noget, der vil være gavnligt for fiskeriet som sådant. Rent principielt er det jo ingen hemmelighed, at vi ikke tror på denne genindførelse af lavsvænet. Vi er imod disse krav om hovederhverv også på andre områder. Helt på linje med dette kan vi ikke medvirke til det fremsatte forslag til folketingsbeslutning.

Arne Bjerregaard (KrF):

Når man hører fremskridtspartiet og for den sags skyld også venstre i dag plus de konservative, så er det jo næsten som at høre, hvad den gamle herre hr. Cato sagde: „I øvrigt mener jeg, at Karthago bør ødelægges.“ Her synes man at kunne rette alle problemer og alle skævheder i samfundet op, når blot man siger: I øvrigt mener vi, at bundfradraget bør hæves. Så har man løst alle problemer. Jeg tror ikke, det løser fiskeriets problemer i øjeblikket og heller ikke i fremtiden.

Vi er da vel vidende om, at den diskussion, vi havde om anpartsselskaber her i tinget i sin tid, bevirkede, at mangfoldige af de interesser, som var i coasterflåden, blev overført til fiskeriflåden. Derfor er vi da ganske enige med SF i, at det kan have voldt og

[Arne Bjerregaard.]

kan volde problemer i fremtiden for dansk fiskeri. Vi mener, at den udvikling, der har været i dansk fiskeri frem imod et partsforhold, som har været til gunst for fiskeriet og fiskeriets indtjening og fiskeriets, ja, jeg må nok sige økonomiske demokrati ad frivillighedens vej, som man har nået her, har bevirket, at den danske fiskerflåde har kunnet klare sig i lange tider over for udlandets flåder. At det så kan knibe i øjeblikket med de statssubsidier, der gives til andre landes fiskerflåder, ja, det har vi også bemærket.

Men som sagt er vi i alt fald villige til at se på, om det er rimeligt, at området med anpartsselskaber overtager den danske fiskerflåde. Jeg personlig er i alt fald ikke interesseret i, at det skulle ske og dermed ødelægge det partsforhold, som vi har i dansk fiskeri.

Endvidere kan det også i samme sammenhæng være betimeligt at kigge på hobbyfiskerne, idet man jo i visse indvande må notere, at disse hobbyfiskere, som i stor udstrækning i grunden er erhvervsfiskere, er med til at nedsætte mulighederne for de rene erhvervsfiskere for at opnå en rimelig indtjening i deres erhverv. Det mener jeg også må komme ind under behandlingen af dette forslag.

Jeg kan ikke på nuværende tidspunkt se — og det har forslagsstillerne nok heller ikke kunnet se — hvorledes vi skal løse problemerne, men de har med dette beslutningsforslag ønsket at påpege problemerne og at pålægge regeringen at finde frem til en løsning på problemerne. Vi er fra kristeligt folkepartis side villige til at gå ind i en drøftelse af, hvorledes vi finder løsningssæt, som kan være til gavn for dansk fiskeris udøvere og for produktionsforøgelse inden for dansk fiskeri.

Vel er vi da også vidende om, at man ved at foretage indgreb i fiskeriet kan være med til at hindre en udvikling, som produktionsmæssigt vil være at foretrække, men det må vi selvfølgelig tage med ind i overvejelserne, når vi bl. a. får den betænkning, som vi jo håber at få inden så længe. Så kan vi ud fra dette, og med de erfaringer man i øvrigt høster inden for fiskeriområdet, finde frem til en løsning, som er til gavn for fiskeriet og til gavn for det danske samfund.

Fuglsang (DKP):

Jeg kan sige, at jeg er positiv over for forslaget.

Deri ligger også, at jeg melder mig i den fold, som mener, at det er nødvendigt i den nuværende situation at støtte fiskeriet og dette så meget mere, som en lang række andre lande både uden for og i fællesmarkedet for så vidt har erkendt det og på forskellig måde subsidieret deres fiskeri. Også dette gør det jo særlig nødvendigt, at vi foretager noget lignende.

Sagen er jo, at fiskeriet har vanskeligheder, og at der er meget, der tyder på, at disse vanskeligheder ingenlunde vil blive mindre i den kommende tid. Der er talt om de forhandlinger, der føres i fællesmarkedet med hensyn til den ny fiskeripolitik, men jeg tror ikke, der fra dansk fiskeris side er nogen grund til at nære illusioner om, at resultatet vil blive sådan, at det bedrer dets situation. Tværtimod må de nok se i øjnene, at der også derigennem kan opstå vanskeligheder.

En af konsekvenserne i de forskellige lande er jo, at man er indstillet på at begrænse fiskerflåderne i Tyskland, Holland, England, Island osv. Netop det gør, at det vil være fuldkommen rigtigt, at den støtte, der ydes til fiskeriet, først og fremmest ydes til dem, der lever af at være fiskere, og altså ikke til udenforstående trusseredere.

Det er da klart, at dette forslag ikke løser alle fiskeriets problemer — det har forslagsstillerne heller ikke søgt at bilde os ind. Der er mange andre problemer. Der er i den henseende henvist til en slags fiskeriprogram, der er opstillet af SID, men det er for så vidt en sag for sig. Vi mener, at der her ligger en del, det er nødvendigt at tage stilling til, og vores stilling er altså positiv.

Jes Schmidt (CD):

Efter alle de argumenter, som er fremført her fra talerstolen, skal jeg på CD-gruppens vegne kun gøre et par bemærkninger.

Den ene er, at centrum-demokraterne ikke er ideologisk bundet, hverken til højre eller til venstre, hverken til rødt eller sort. Om et forslag kommer fra socialistisk folkeparti eller fra de konservative, er for os ikke afgørende; det afgørende er indholdet af forslaget.

Vi må sige om dette forslag, at det ikke

[Jes Schmidt.]

kommer på rette tidspunkt, og at det ikke kan redde den situation, som dansk fiskeri er i i dag. Vi bør efter vor opfattelse afvente den endelige formulering af EF's fiskeripolitik, inden vi kan gøre noget virkelig afgørende for fiskeriet. Derfor vil vi understøtte forlængelse af de gældende ordninger til støtte for fiskerierhvervet.

Sigsgaard (VS):

Jeg vil i hvert fald ikke være med til at kritisere forslaget med de argumenter, der hidtil har været fremført. Jeg synes, de er sløje. Argumentet om, at nu skal vi endelig vente på, hvad EF i detaljer finder ud af, og så kan vi da ellers se, hvad der kan gøres, bekræfter noget af det, som en del af os sagde og havde bange anelser om før til slutningen til EF i 1972, altså viljen til total underlæggelse under EF's myndighed, under EF's beslutninger.

Til ministerens argumentation om, at nu sidder der jo en kommission og arbejder, og så må vi vente og se, hvad den finder ud af, kan man sige, at det vel egentlig er meget fornuftigt at prøve at øve indflydelse på, hvad sådan en kommission nu sidder og finder på. Det har jo ikke være idérigdom, der har været alt for fremherskende, når man har diskuteret fiskeripolitik.

Der er en række årsager til, at fiskerflåden nu er for stor. En af de vigtigste er ganske rigtigt afskrivningsfiduserne, der har pustet flåden op i en sådan grad, at vel op til 30 pct. af den efterhånden er ved at være trusselbåde. Det vil altså sige, at flåden må reduceres, enten på den sædvanlige kaotiske måde eller styret som f. eks. efter SF's forslag. Men SF's forslag er jo ikke tilstrækkeligt. Den samme urimelige opbygning af en for stor flåde kan fortsætte, fordi den enkelte fisker jo ikke efter forslaget vil investere i forhold til, hvad bestanden kan bære, men i forhold til hans egne chancer for at få den størst mulige del af kagen, altså af kvoten. Det er måske nok en hovedsvaghed ved forslaget. Dertil kommer, at det jo er for isoleret, og hvordan det vil virke, afhænger af, hvordan man i øvrigt vil styre fiskeriet. Med andre ord: forslaget kan være rimelig godt, det har sine svagheder, men det kan være rimelig godt i den rigtige sammenhæng. Man kan have bekymring for, hvad

det bliver for en sammenhæng, det kommer til at indgå i, når det vender tilbage til anden behandling fra udvalget.

Fiskeriet skal sikres konstante tilførsler, så beskæftigelsen også i land kan sikres. Der må etableres et reguleringssystem, der omfatter kvoteringer og mindstemålsbestemmelser, men også en direkte regulering af flådens størrelse. Her er vi enige med SF.

Jeg skal tilføje, at VS' stilling til fiskeripolitikken også tager hensyn til, at der er 12.000 fiskere, og at der er 5-10 gange så mange mennesker, der arbejder i leverings- og aftageindustrierne i land. Det er desværre vores indtryk, at der tages meget lidt hensyn til denne sidste, meget store gruppe.

Ordføreren for forslagsstillerne (*Maigaard*) (SF):

Jeg skal takke for bemærkningerne, der er faldet, mest naturligvis for de venlige, men da også for de egentlige debatindlæg, og gøre rede for et par forhold, som har været led i baggrunden for det forslag, vi har lagt frem.

Det er vores opfattelse, at fiskeriet går vanskelige tider i møde. De vanskeligheder, vi oplevede i slutningen af 1975, var, som vi allerede sagde dengang, kun begyndelsen. Jeg vil godt pege på to sæt af vanskeligheder. Det ene drejer sig om det, som fik gemytterne i kog sidste år, nemlig kvoteringerne. Man kan få et indtryk af de problemer, vi står over for, ved at se, hvad fiskebiologen K. Popp Madsen, Danmarks fiskeri- og havundersøgelser, udtaler til Berlingske Tidende den 21. marts i år. Han siger, forud for forhandlingerne i London om fastlæggelse af kvoterne for efteråret, at der burde være et totalt forbud mod at fange sild i Nordsøen i 3 år, og han begrunder dette unægtelig meget stærke standpunkt med, at bestanden af yngledygtige voksne sild på 10 år er faldet fra 2,2 mill. t til 200.000 t. Det er et problem, som vi møder her og på andre områder også, kvoteringsproblemet, og det gør, at der bør handles.

Den anden problemkreds, som vi møder, er de ændringer, havretskonferencen vil medføre. Det er selvfølgelig rigtigt, at havretskonferencen ikke er færdig, og vi ved også — det kan vi nok sige — at der er nogle meget, meget hårde forhandlinger forude om de nationale zoner inden for de øko-

[Maigaard.]

nomiske zoner, vi arbejder med. Men jeg tror, vi må se i øjnene, at den situation, at der ikke bliver nationale zoner, den kommer ikke; der vil blive ganske store nationale zoner også. Det medfører, at vi har to sæt af vanskeligheder, som vi på en eller anden måde skal overveje, kvoteringerne og de områder vi har ret til at fiske i.

Det er på den baggrund, vi ser i øjnene, at den fiskeriflåde, som er vokset stærkt de senere år, må indskrænkes. Og dér står vi over for et principielt valg: skal det være kræfternes frie spil, skal det være liberalismen, der indskrænker flåden, eller skal vi prøve at styre processen ved at bede f. eks. trusserederne om at være så venlige at forlade erhvervet?

Vi er tilhængere af det sidste, først og fremmest af hensyn til de mennesker, som tjener føden ved fiskeri, hvad enten det sker på land eller på kutterne. Det er de folk, der knokler, det er dem, der gør arbejdet, det er dem, der må have ret til at få sikret deres eksistens først og fremmest, og det er det, vores forslag sigter på.

Vi har så fået at vide, at nu må vi jo vente og se havretskonferencen. EF skal være færdig, og sandelig skal også fiskerikommissionen, den sovende kommission, være færdig, før vi kan lovgive herom. Jeg mener, det er forkert at stille tingene sådan op. Jeg tror, det er langt bedre politisk at prøve at foregribe løsninger på problemer, vi ved kommer. Vi ved det jo godt. Vi behøver ikke at afvente havretskonferencen eller EF eller fiskerikommissionen. Vi ved, at problemerne kommer, og det er klog politik at prøve at løse dem, inden de bliver akutte.

Vi får nu at vide, at vi skal vente på fiskerikommissionen, det lagde ministeren jo megen vægt på. Jeg vil godt gentage, hvad jeg har sagt før, at jeg synes, ministeren bruger kommissionen som passivitets skjold. Kommissionen er argumentet for intet at gøre. Sidst, vi drøftede det spørgsmål, var, så vidt jeg husker, under fiskeridebatten i november måned. Dengang lovede ministeren tinget, at vi ville have de første delbetænkninger fra kommissionen i begyndelsen af dette kalenderår. Det lovede ministeren tinget. Hvis ministeren læser sin redegørelse til tinget igennem, vil han se, at han dér siger, at nu må vi vente flinkt på

kommissionen, men der vil komme noget først i det nye år. Det var netop det udtryk, ministeren brugte: „først i det nye år“. Der er intet kommet. Så meget mere urimeligt er det, synes jeg, at bruge kommissionen som passivitets skjold. Så må der handles, så må folketinget selv gå i gang. Man kunne i al fald spørge ministeren, hvornår han regner med at vi ser resultater fra fiskerikommissionen. Hvornår kommer de, hvornår kan vi regne med det? Skal vi vente og vente, eller er der en rimelig chance for, at vi får et materiale at arbejde med fra kommissionen, f. eks. inden folketinget tager hjem?

Jeg skal i øvrigt sige til ministeren, som da også skal have nogle pæne ord med på vejen fra mig ved denne lejlighed — det sker ikke tit, men det skal ske i dag — at jeg dog glædede mig over, at han ikke ville afvise at overveje forslaget, ligesom det glædede mig, at den socialdemokratiske ordfører, hr. Svend Haugaard, hr. Fuglsang og hr. Sigsgaard ikke var ganske afvisende over for de tanker, der er lagt frem.

Hr. Erlendsson fik jo endnu en gang demonstreret, hvad det egentlig er, han ønsker på fiskeriområdet. Vi ved — det er konstateret gang efter gang — at hr. Erlendsson og fremskridtspartiet ingen politik har for fiskerierhvervet. De er endnu mere tomhændede end Kraka, fuldstændig nøgne. Ingenting kan man foreslå, man kan kun gøre vrøvl. Men nu ved vi én ting mere, og det er, at den sympati, man foregiver for folkene, der gør det hårde arbejde, den er ikke ærligt ment. Det er vigtigere at forsvare afskrivningerne, trusserederne, end det er at gøre en indsats for erhvervet. Folkene, der knokler, trækdyrene, som man taler så meget om, det kan være det samme, hvis deres interesser støder sammen med trusseredernes. Der har vi fremskridtspartiet, det er blevet klaret af nu.

Fiskeriministeren (Poul Dalsager):

Jeg har kun nogle enkelte bemærkninger til de ting, der er blevet sagt. Både hr. Fuglsang og hr. Sigsgaard har været inde på EFs fiskeripolitik og de vanskeligheder, som ligger forude i de forhandlinger. Jeg tror, hr. Sigsgaard oven i købet talte om den totale underlæggelse under EFs beslutninger. Der er måske grund til at nævne en eneste behård kendsgerning, som EF-modstanderne

[Fiskeriministeren.]

bliver nødt til at acceptere, nemlig at uden dansk medlemskab af EF kunne vi reducere dansk fiskeri med 75 pct., når havretskonferencen har vedtaget sine beslutninger om 200 sømils økonomiske zoner.

Hvis man ser på den del af fastlandssoklen, som Danmark fik ved internationale forhandlinger om udnyttelse af havbunden, så vil man så nogenlunde kunne se, hvad der blev tilbage af de danske fiskeriområder, efter at en 200-sømile-zone var indført på havretskonferencen, formentlig i år eller i begyndelsen af 1977, så EF er i hvert fald under alle omstændigheder i dette forhold en chance for dansk fiskeri og ikke en manglende mulighed for dansk fiskeri. Det er den chance, som dansk fiskeri har for at overleve under vilkår, hvor vi ved, at fiskeriretighederne bliver ganske væsentligt indskrænket, når havretskonferencen er færdig.

Hr. Maigaard siger, at flåden skal indskrænkes. Det er en mulighed, som jeg ikke vil afvise. Det her forslag vil jo ikke afskaffe et eneste skib, det må man nok sige, det kan måske forhindre nogle i at komme i fremtiden, hvis der fortsat skulle være trusseredere, der skulle være interesseret i at investere i fiskeri under de nuværende omstændigheder, hvad man vel nok måtte betvivle.

Må jeg sige om kommissionen, at det er jo rigtigt, at vi ikke har fået noget resultat af kommissionens arbejde endnu. Jeg vil også godt sige, at der er mange vanskeligheder forbundet med dette arbejde, nemlig havretskonferencen og EF-fiskeripolitikken, som er blevet forsinket af omstændigheder, som Danmark ikke har haft ansvaret for.

Hr. Maigaard siger, det er langt bedre, at vi politikere foregriber begivenhederne. Ja, ja, der sidder en kommission sammensat af sagkyndige folk fra erhvervet; var det nu ikke klogt lige at høre på, hvad de har at sige til os, før SF i al sin fiskerilidenskabelige vildskab tror, at de kan løse alle de problemer, som der er mange og saglige folk der arbejder med at finde en fornuftig løsning på?

Erlendsson (FP):

Det, der har kendetegnet denne erhvervsdiskussion, som det i virkeligheden er, er jo,

at de erhvervsfjendtlige partier gang på gang demonstrerer ganske tydeligt deres erhvervsfjendtlighed, bl. a. gennem sådanne diskriminerende betegnelser som „trusseredere“ for de erhvervsfolk, der vover at investere i et erhverv som fiskeri og skibsfart, og ved sådanne betegnelser som fupafskrivninger, som vi hørte fra den radikale ordfører. Jeg kan forsikre, at mit parti lige så vel som ethvert andet hæderligt parti er imod fupafskrivninger og vil bekæmpe dem, hvor de findes. Men afskrivninger, der foretages efter gældende lov, er ikke fupafskrivninger, og det udtryk burde ikke i den forbindelse bruges i en sag som denne.

Det glædede mig, at den konservative ordfører opfattede, at dette var et nyt forsøg på en økonomisk begrænset genindførelse af lavsvæsenet.

For ordføreren for kristeligt folkeparti var det åbenbart noget trættende at høre på, at vi gang på gang kunne anvise, hvad der var løsningen på vores erhvervspolitiske problemer. Ligesom Cato blev ved med at gentage, at Karthago bør ødelægges, så vil vi også blive ved med at sige, at et væsentligt middel, et hovedmiddel mod den danske erhvervskrise er indkomstkattens afskaffelse. Vi må også have lov til at konstatere de små tegn i den rigtige retning, som nu begynder at vise sig i udlandet, bl. a. i Storbritannien.

Jeg vil gerne minde hr. Arne Bjerregaard om, at Karthago blev ødelagt, og indkomstkatten vil også blive afskaffet. Det er svært at kapere en sådan sandhed, men gentagelsen får den til at trænge ind — sidst naturligvis hos de tungest opfattede, men det behøver vi ikke at vente på, vi skal blot have et flertal i folketinget for denne ordning.

Endelig til hr. Maigaard. Jeg har gjort rede for vores politik her; det er en helt almindelig erhvervspolitik, som går ud på at billiggøre produktionen ved at tage den største omkostningsfaktor, den største usikkerhedsfaktor for enhver erhvervsdrivende væk, nemlig den ødelæggende indkomstskat. Folk, der gør det hårde arbejde, vil vi hjælpe allerførst ved at hæve den skattefri bundgrænse. Jeg kan godt lide betegnelsen trækdyrene, og jeg vil gerne minde hr. Maigaard om, at vi er trækdyrenes parti.

Arne Bjerregaard (KrF):

Jeg beklager for hr. Erlendsson, hvis det har været trættende for ham at høre på mig; at det modsatte kunne være tilfældet, det har hr. Erlendsson nok ikke tænkt på.

Hr. Erlendsson siger, at hovedformålet må være, at indkomstskatten afskaffes, og det sammenlignes med, at Karthago skulle ødelægges. Ja vel, det tror jeg også er en rimelig sammenligning, for hvorfor skulle Karthago ødelægges? Simpelt hen fordi Rom så kunne udnytte de svage. Man kan jo spørge, om det er det den samme målsætning, som ligger her.

Nu blev vi andre jo karakteriseret som tungtopfattende med hensyn til erhvervs politik og nationaløkonomi vel i det hele taget. Men lad mig så spørge direkte: er det kræfternes frie spil, som fremskridtspartiet ønsker genindført? For så ved vi jo helt kontant, hvor vi har fremskridtspartiet.

Svend Haugaard (RV):

Må jeg lige sige til hr. Erlendsson, at når jeg udtrykte, at det radikale venstre afgjort ikke havde sympati for mulighederne for at spekulere i fupafskrivninger, så er der ikke dermed sagt noget erhvervsfjendtligt. Vi er afgjort tilhængere af normale afskrivninger, men jeg vil gå ud fra som en given ting, at alle egentligt erhvervsdrivende vil være enig med mig i de betragtninger, jeg fremførte før.

Ordføreren for forslagsstillerne (Maigaard) (SF):

Jeg har en bemærkning til hr. Erlendsson og én til fiskeriministeren.

Jeg konstaterede endnu en gang, at vidundermidlet skattelettelse er fremskridtspartiets eneste bidrag til fiskeripolitikken. Det kurerer alt inklusive tandpine, når vi engang får — hvad er det, 60.000-70.000 kr. i skattefri bundgrænse. Men det sker jo ikke, det er jo et tivolliland, hr. Erlendsson taler om, det er jo noget, der aldrig kommer, der er ingen realitet i det. Det er ikke noget tilfælde, at hr. Erlendsson kommer til at tale om Karthago i denne sammenhæng, Karthago blev ødelagt, siger han. Ja, det tog det meste af 150 år at få ført de 3 puniske krige igennem. På samme måde er det med i alt fald det meget store beløb i skatte-

fri bundgrænse, 60.000-70.000 kr.; det er et tivolliland, der er ingen realitet i det, det er snak. Imens det foregår, så skal problemerne løses. Derfor er der at sige til påstanden om trækdyrenes parti, at hvis fremskridtspartiet, som taler så varmt for trusserederne, på nogen måde er trækdyrenes parti, ja, så er man det i den forstand, at man rider på dem.

Ministeren var jo lidt spids over for den meget videnskabelige fiskeripolitik, vi lægger op. Den er nu ikke så videnskabelig endda, det er — det ved ministeren — vore hoveder for små til. Men kunne han så ikke hjælpe os ved at sige: hvornår kommer hans kommission med bare en delbetænkning, så vi får dette ufattelig saglige grundlag at diskutere ud fra? Hvor længe skal vi vente? Ministeren har lovet folketinget — det er udtrykkeligt skrevet ned i tidende — at det vil ske først på året. I og med at vi er inde i andet kvartal, må vi sige, at den grænse er overskredet. Derfor spørger jeg igen: hvor længe skal vi vente for at få dette ufattelig saglige arbejde, man sidder og laver i fiskerikommissionen? Bare en delbetænkning ville gøre os glade. Hvor længe?

Formanden:

Jeg må lige spagfærdigt bemærke, at Karthago har en meget svag forbindelse med det foreliggende forslag.

Fiskeriministeren (Poul Dalsager):

Hr. Maigaard har gjort sig skyldig i en fejltagelse. Jeg sagde ikke, at SF's fiskeripolitik var videnskabelig, jeg sagde, den var lidenskabelig, og det er jo i den slags tilfælde, hvor hovedet ikke altid er med. Jeg vil derfor anbefale hr. Maigaard, at han slår sig lidt til ro og venter på det saglige arbejde, som de folk, der har forstand på fiskeri, er i færd med at udføre i fiskerikommissionen, de folk, som det berører i deres daglige arbejde, og de embedsmænd, som i kraft af deres stillinger er med til at lave lovgivning for dansk fiskeri her i landet.

En kort bemærkning til hr. Erlendsson, som talte om nedvurderende udtryk som f. eks. trusseredere. Trusser er, det må hr. Erlendsson vide, et meget almindeligt anvendt klædningsstykke, som jeg ikke kan se noget som helst nedvurderende i.

Formanden:

Hr. Erlendsson har ordet for en kort bemærkning. Vi diskuterer ikke ved første behandling meget på korte bemærkninger.

(Kort bemærkning).

Erlendsson (FP):

Ja, jeg er heller ikke meget for at fortsætte diskussionen på det plan, men jeg vil da gerne sige med hensyn til vidundermidlet, at dér har vi to forskellige midler, vi to. Hr. Maigaard tror, at det er et vidundermiddel mod al form for tandpine, også økonomisk tandpine, at give statsstøtteordninger. Vi mener, at det udhuler tanden endnu mere. Vi mener, at den rette løsning er at give erhvervslivet så frie vilkår som muligt. Det har ikke noget med kræfternes frie spil at gøre på det sociale område — den farvning, man gerne vil give ordet — det har det bestemt ikke.

Formanden:

Ordføreren for forslagsstillerne, hr. Maigaard, har ordet for en kort bemærkning, og så må vi hellere slutte de korte bemærkninger.

(Kort bemærkning)

Ordføreren for forslagsstillerne (Maigaard) (SF):

Jeg vil godt gentage mit spørgsmål til ministeren: hvornår kan vi vente at få bare en delbetænkning fra fiskerikommissionen?

Hermed sluttede forhandlingen.

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til landbrugs- og fiskeriudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af en kommission til undersøgelse af de nærmere omstændigheder

omkring SAS' forhold til Transair [af Sigsgaard og Wilhjelm].

(Andre selvst. forslag nr. LXIII. Fremsat 5/2 76).

Forslaget sættes til forhandling.

Ministeren for offentlige arbejder (Niels Matthiasen):

Det forslag til folketingsbeslutning, vi i dag har til første behandling, er, som det vil være kendt, identisk med et forslag fremsat af de samme to medlemmer af tinget i forrige samling, men på et så sent tidspunkt, at forslaget ikke kunne nå at komme frem til behandling. Jeg må ærligt tilstå, at jeg undrer mig over, at forslagsstillerne har ønsket at genfremsætte dette forslag. Jeg har aldrig syntes, det var noget rimeligt forslag, men da det oprindelig fremkom i forbindelse med den meget dybtgående behandling her i tinget af spørgsmålet om SAS' koncessionsforlængelse i sidste samling, da havde det dog, om ikke andet, så en vis tilknytning til et aktuelt spørgsmål.

Ser man på bemærkningerne til forslaget, som nu er udbygget en smule i forhold til første omgang, så får man et meget klart indtryk af, at det er meget uklare forestillinger, som har motiveret forslagsstillerne. Det er en sær blanding af nogle ubestridelige kendsgerninger — som ingen i parentes bemærket har bestridt — rene postulater og reelle misforståelser, og samtidig udelader man en lang række ting i sin fremstilling, som på den ene side er højst relevante, hvis man virkelig vil give et billede af tingene, og som på den anden side samtidig er kendte. Endelig spiller forslagsstillerne i deres motivering for dette forslag, der fremsættes i det danske folketing, på forhold, som ene og alene vedrører et andet af SAS-landene.

Jeg kan give nogle eksempler. Man taler om Transairaffæren — som man selvfølgelig for at holde hele stilen kalder den — som om det var et forhold, der kunne bedømmes isoleret. Bevares, man nævner i indledningen i sine bemærkninger, at den indgik i, hvad man selv kalder en „kompliceret aftale“ i 1968. Men så snart det er sagt, så kører man videre, som om man kunne bedømme Transairsagen isoleret. Jeg har tidligere haft lejlighed til over for folketinget at